

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

ISP nr 2008.591 (Gældende)

Inspektion af Arresthuset i Holstebro

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

LOV nr 473 af 12/06/1996 § 18 - BEK nr 738 af 25/06/2007 § 48, 75-79 og 80 - LBK nr 1337 af 03/12/2007 § 34 og 58

Inspektion af Arresthuset i Holstebro

Resumé

Den 6. marts 2008 inspicerede Folketingets Ombudsmand Arresthuset i Holstebro. Inspektionschefen og andre medarbejdere fra ombudsmandsinstitutionen stod for inspektionen.

Inspektionen førte til henstillinger om gennemgang af det slidte celleinventar, opfriskning af fritids- og motionsrummet og rengøring af gårdtursarealet.

Endvidere førte inspektionen til anbefalinger om maling mv. af besøgsrummet og omadgangen til bøger mv. Inspektionen gav også anledning til henstilling til arresthuset om at anskaffe en pc til undervisningen.

Endelig gav inspektionen anledning til henstillinger til arresthuset om at revidere afsnitteti husordenen om bl.a. de indsattes adgang til at tale i telefon og om at fastsætte regler om en talsmandsordning.

Der blev stillet spørgsmål til arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen om bl.a. vedligeholdelsen af madrasser og mulighederne for at skabe bedre fysiske rammer for de indsattes gårdture.

Gennemgangen af bl.a. 10 sager om disciplinærstraf gav på flere punkter anledning til anbefalinger og kritik. På andre punkter gav gennemgangen anledning til at bede om yderligere oplysninger.

Bortset fra det indledende afsnit er gennemgangen af de 10 sager, et afsnit om nogle sager om brug af håndjern og et afsnit om en sag om anbringelse i observationscelle ikke taget med i gengivelsen af inspektionsrapporten nedenfor.

(J.nr. 2008-0245-628).

Den 23. oktober 2008 afgav inspektionschefen på ombudsmandens vegne følgende rapport til Arresthuset i Holstebro, arrestinspektøren for Nord- og Midtjylland og Direktoratet for Kriminalforsorgen:

”1. Indledning

Som led i Folketingets Ombudsmands almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg den 15. januar 1999 inspektion af Arresthuset i Holstebro. Jeg henviser herom til min rapport af 14. september 1999 og opfølgningen herpå i rapport af 27. maj 2000. Den 14. november 2000 meddelte jeg Direktoratet for Kriminalforsorgen og Arresthuset i Holstebro at jeg betragtede sagen om inspektionen af arresthuset som afsluttet.

Den 6. marts 2008 foretog jeg og to af embedets øvrige medarbejdere en fornyet inspektion af Arresthuset i Holstebro.

Jeg bad i forbindelse med varslingen af denne inspektion arresthuset om at oplyse om eventuelle ændringer i de bygningsmæssige forhold og andre forhold siden inspektionen i 1999 og/eller eventuelle projekter eller planer herom. Jeg bad endvidere arresthuset om oplysninger vedrørende vedligeholdelsesstandard, herunder inventarets standard. Jeg bad også om at få tilsendt nyt informationsmateriale siden min inspektion i 1999 – herunder nye kort og skitser over bygningerne og eventuelle interne regelsamlinger mv. Den 25. februar 2008 modtog jeg materialet fra arresthuset.

Til stede under inspektionen den 6. marts 2008 var arrestinspektøren (pr. 1. april 2008) for bl.a. Arresthuset i Holstebro, arrestforvareren i arresthuset og tre af arresthusets øvrige ansatte.

Denne inspektion tog udgangspunkt i rapporten af 14. september 1999 og opfølgningen herpå. Under inspektionen spurgte jeg med udgangspunkt i en tjekliste til flere forhold der normalt ønskes besigtiget og drøftet i forbindelse med inspektion af arresthuse.

Arresthusets indsatte var forud for inspektionen blevet gjort bekendt med inspektionen og med muligheden for i den forbindelse at få en samtale med mig om generelle forhold vedrørende institutionen eller den enkelte indsattes egne forhold.

Inspektionen blev indledt med en samtale med ledelsen. I forbindelse med samtalen afleverede jeg en skriftlig anmodning om udlevering af et antal disciplinærsager, sager om udelukkelse fra fællesskab, magtanvendelse og anvendelse af håndjern fra før varslingen af inspektionen den 31. januar 2008. Den 26. marts 2008 modtog jeg sagerne fra Arresthuset i Holstebro.

Efter en rundgang i arresthuset havde jeg samtaler med to indsatte der havde ønsket at tale med mig. Samtalerne vedrørte de indsattes egne forhold og generelle forhold vedrørende arresthuset som er omtalt i denne rapport. De to indsatte har fået et brev fra mig om de forhold som blev drøftet under samtalen, herunder oplysning om at enkelte forhold ville indgå i denne rapport.

Ved inspektionens afslutning havde jeg et afsluttende møde med arrestinspektøren, arrestforvareren og de tre øvrige ansatte i arresthuset om bl.a. de generelle forhold som var blevet bragt frem under rundgangen i arresthuset og samtalerne med de to indsatte.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Arresthuset i Holstebro og arrestinspektøren, Statsfængslet på Kragshovede for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

2. Bygningsmæssige forhold mv.

2.1 Bygningen mv.

Arresthuset har i brev af 22. februar 2008 bl.a. oplyst at der ikke siden min inspektion i 1999 er sket væsentlige ændringer i de bygningsmæssige forhold, men at der ved de seneste års bygningssyn har været ønsker om forbedringer.

Af det materiale som jeg har modtaget før inspektionen, fremgår det at arresthuset den 10. januar 2008 har rettet henvendelse til Direktoratet for Kriminalforsorgen om behovet for vedligeholdelse af bygningerne, yderligere sikring af arresthuset og etablering af et kontor til arrestforvareren. Af et brev af 20. februar 2008 fremgår det at arresthuset den 19. februar 2008 blev besigtiget af en arkitekt med henblik på renovering af bygningsskader. Arkitekten har bl.a. konstateret at væggene i kontoret ved arrestens indgang og i kontoret/soverummet mod torvet er defekte. Arkitekten har endvidere konstateret at der i kælderen (i forhuset) er tre ydervægge som er meget fugtige, og at der er afskalninger og udblomstringer på væggene. I kælderen til selve arresthuset er ydervæggen mod gårdstursanlægget også meget fugtig. Endelig fremgår det at direktoratet efter besigtigelsen har givet tilsagn om midler til reparationer mv., og at der var aftalt et møde med et murerfirma den 23. marts 2008 med henblik på umiddelbart herefter at igangsætte reparationer (og efterfølgende det nødvendige malerarbejde heraf).

Jeg har noteret mig disse oplysninger og beder arresthuset oplyse om skaderne er udbedret eller – hvis dette endnu ikke er sket – om underretning når det er sket.

Der er siden inspektionen i 1999 opsat et mindre halvtag (med to åbne sider) i et hjørne af arresthusets gård til opbevaring af (paller med) arbejdsmateriale. Det blev under den indledende samtale med arresthusets ledelse oplyst at der under halvtaget kun er plads til én til to paller. Det betyder at mange arbejdsopgaver går til andre afdelinger med bedre lagerplads (f.eks. Arresthuset i Herning), jf. nærmere under pkt. 3.1 om beskæftigelse.

Jeg går ud fra at arresthuset i forbindelse med den nye regionsværksmesters tiltræden (jf. pkt. 3.1 nedenfor) overvejer om halvtaget kan udbygges til et egentligt (mindre) lager.

I mellemgangen ved siden af mødelokalet i arresthusets stueetage er der opstillet en rygekabine til personalet. Der er også opsat en metaldetektor udenfor besøgsrummet for at minimere risikoen for indsmugling ved besøg.

2.2 Celler og gangarealer

Der er i alt 13 celler fordelt på seks enkeltmandsceller på hver af de to etager i arresthuset og en tomandscelle (den tidligere tremandscelle) i stueetagen. Sidstnævnte var på tidspunktet for min inspektion beboet af to udenlandske indsatte.

Arresthuset har ved brev af 22. februar 2008 oplyst at der i et vist omfang er udskiftet celleinventar. Jeg besigtigede to celler i stueetagen og to celler på 1. sal. De celler som jeg besigtigede, er bl.a. indrettet med en seng, et skab samt et eller to ældre små skriveborde og en stol. Mange af møblerne fremstod slidte og ridsede. Bl.a. i en af de celler som jeg besigtigede, var de to madrasser på sengen ”lagt døde”. Arresthuset oplyste på forespørgsel under inspektionen at man ikke i arresthuset foretog vedligeholdelse af madrasserne idet dette bl.a. stiller krav om plads til opbevaring af ubrugte madrasser. Arresthuset var dog bekendt med at direktoratet ved introduktionen af den nye madrastype (LUX) havde udsendt en vejledning om anvendelse af madrasser mv.

I denne vejledning, som Direktoratet for Kriminalforsorgen udsendte til samtlige kriminalforsorgens institutioner medio august 2002 (og som jeg har modtaget underretning om; direktoratets j.nr. 2002-1013-76), opregner direktoratet seks gode råd til bevarelse og vedligeholdelse mv. af den nye madrastype. Det fremgår bl.a. af vejledningen at man med jævne mellemrum skal lade madrassen få en uges hvil i et tørt rum (og at der derfor skal være et overskud af madrasser).

Jeg beder Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse om det forhold at arresthuset på grund af pladmangel ikke vedligeholder madrasserne i arresthuset, jf. ovennævnte vejledning.

Der er håndvask med koldt vand og et spejl samt køleskab i alle celler.

Cellerne har alle en opslagstavle. Der hænger også en del af de indsattes plakater og fotos direkte på væggene og på træskabet. Cellernes vedligeholdelsesstandard var meget forskellig. I en af cellerne er der gulbrune vægge med små huller. Malingen var nogle steder skallet af, og der var i nogle celler tegnet og skrevet tegn, tekst og billeder med tusch mv. direkte på væggen hvilket medvirker til at give et slidt og råt indtryk. I en anden celle der var malet for nylig, var der hvide malingsplamager på gulvet. Arresthuset oplyste at personalet og de indsatte løbende foretager indendørs vedligeholdelse med maling, men at det forudsætter at der er ledig kapacitet. På tidspunktet for inspektionen manglede tre til fire celler at blive malet.

Gangarealet i stueetagen gav et meget rodet indtryk idet området – på grund af de trange pladsforhold i arresthuset – bruges til flere formål, bl.a. bibliotek, opbevaring af opslagsmapper med vejledninger mv. til de indsatte, opvask af kaffekopper mv. og opbevaring af papkasser med arbejdsmateriale. Der er et skab hvorpå der lå to sække med vasketøj til uddeling til de indsatte samme dag.

Jeg har noteret mig at i hvert fald en del af årsagen til at der ikke er sket malervedligeholdelse af cellerne i videre omfang end det er tilfældet, har sammenhæng med at der har været fuld belægning i arresthuset de seneste år. Jeg går ud fra at arresthuset vil fortsætte med malervedligeholdelsen når det afhængig af belægningssituationen er muligt.

Meget af det celleinventar som jeg besigtigede, var meget slidt.

Arresthuset har tilsyneladende ikke en samlet plan for at udskifte celleinventaret; noget sådant fremgår i hvert fald ikke af det materiale som jeg har modtaget fra arresthuset forud for inspektionen, og arresthuset har heller ikke selv oplyst herom. Jeg beder arresthuset om nærmere at uddybe i hvilket omfang celleinventaret er blevet udskiftet, jf. arresthusets brev af 22. februar 2008 (om udskiftning i et ”vist omfang”).

Jeg henstiller til arresthuset at foretage en samlet gennemgang af celleinventaret med henblik på at udskifte det celleinventar som er meget slidt. Jeg beder arresthuset om oplysninger om i hvilket omfang arresthuset (efter gennemgangen) vil udskifte celleinventaret.

2.3 Øvrige rum

2.3.1 Toilet og bad

I stueetagen er der to toiletter og et bad i (tre) separate rum. Jeg konstaterede at der var et hul i loftet i det ene toiletrum. I baderummet er der hvide klinker på væggene, men den øverste del af en af væggene i rummet består af to træplader med brune og grønne plamager. I tilknytning til det ene toiletrum og baderummet er der et rum med håndvask og spejl. I samme rum er der opstillet en vaskemaskine og en tørretumbler. På 1. sal er der også et enkelt toilet med håndvask. Døren til toilettet har et ”kighul” som var blændet.

Jeg går ud fra arresthuset har færdiggjort den midlertidige reparation af en del af væggen i baderummet og loftet i det ene toiletrum. Jeg beder om underretning herom.

Arresthuset oplyste på forespørgsel under inspektionen at der ikke er problemer med kun ét bad (til 14 indsatte) idet de indsatte benytter baderummet på alle tidspunkter på dagen.

I forbindelse med rundgangen i arresthuset var jeg ikke særligt opmærksom på om der var flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller ved håndvaskene i og udenfor toiletrummene. Jeg mener dog umiddelbart ikke at der var sæbe ved håndvaskene overhovedet, og det står mig ikke helt klart om – og i givet fald – hvilken form for håndklæde der var sat op.

Jeg er bekendt med at Direktoratet for Kriminalforsorgen i en skrivelse af 26. marts 2003 har sendt en generel henstilling til samtlige kriminalforsorgens institutioner om at udskifte håndsæbe og håndklæder med henholdsvis flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller.

Hvis arresthuset ikke i overensstemmelse med skrivelsen af 26. marts 2003, jf. ovenfor, har opsat flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller ved alle håndvaske på toiletterne, går jeg ud fra at arresthuset nu vil gøre dette. Jeg beder dog for en ordens skyld om arresthusets bemærkninger hertil. (Jeg henviser i øvrigt til det som jeg tilsvarende har anført nedenfor i pkt. 2.3.3 om håndvasken i besøgsrummet).

Der er ingen rensevæske (med vejledning) på de tre toiletter.

Jeg henstiller til arresthuset at der på alle toiletter gøres rensevæske tilgængelig for de indsatte og opsættes en vejledning i brugen heraf.

2.3.2 Køkkenfaciliteter

Der er ikke køkkenfaciliteter til de indsatte, men alene et køkken (i stueetagen over for arresthusets møderum) til opbevaring og opvarmning af maden fra produktionskøkkenet i Statsfængslet ved Sdr. Omme.

Køkkenet var rengjort og inventaret i god stand. Arresthuset er omfattet Fødevarestyrelsens smiley-ordning og blev ifølge opslaget i køkkenet senest kontrolleret den 12. september 2007 med et positivt resultat (glad smiley).

2.3.3 Besøgsrum

Besøgsrummet er cirka 7,6 m². Rummet er møbleret med en nyere briks som er betrukket med blåt stof. Over for briksen er der et lille bord og to nyere lænestole der passer til briksen. Der hænger et tv med fjernbetjening over briksen.

Væggene er malet hvide og er i rimelig god stand. Der er et enkelt gammelt billede som udsmykning over briksen samt et ur med en sort plasticramme på væggen over bordet og lænestolene. Der er ældre gardiner med mønstret (grå, lyserød, turkis) stof for vinduet. Malingen på vindueskarmen og vinduesrammen er skallet meget af.

Arresthuset oplyste at de indsatte selv skal tage sengetøj med. Der var på tidspunktet for inspektionen ingen lagner og kondomer i besøgsrummet.

I besøgsrummet er der opstillet et gråt metalskab med bøjler til tøj mv. I skabet findes også et mindre udvalg af spil.

Af Direktoratet for Kriminalforsorgens brev af 5. november 2004 til kriminalforsorgens institutioner om forbedring af besøgsforholdene fremgår det af besøgslokaler skal være indrettet med et skab med kondomer og engangslagner.

På det afsluttende møde med arresthusets ledelse under inspektionen henstillede jeg at der i besøgsrummet blev etableret et mindre lager af lagner og kondomer til rådighed for de besøgende og indsatte.

Jeg går ud fra at arresthuset har fulgt min henstilling under inspektionen og nu løbende sørger for at der altid i besøgsrummet er et mindre lager af lagner og kondomer til rådighed for besøgende og indsatte.

Bag ved døren er der en vask uden flydende håndsæbe samt en papirholder som der på tidspunktet for inspektionen ikke var papir i.

Jeg går også – på baggrund af skrivelsen af 26. marts 2003 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. min henstilling i pkt. 2.3.1 ovenfor – ud fra at arresthuset sørger for flydende sæbe og engangshåndklæder (eller håndklæderuller) ved håndvasken i besøgsrummet.

Arresthuset oplyste at de indsatte og deres besøgende må ryge i besøgsrummet – selv om der på ydersiden af døren til besøgsrummet er påsat et skilt med rygning forbudt.

Jeg går ud fra at det misvisende skilt med rygeforbuddet er blevet fjernet efter ordvekslingen herom under rundgangen i arresthuset.

Besøgsrummet benyttes også til urinprøvekontrol hvor der bliver lukket for vandet i håndvasken.

Af § 48 i varetægtsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 738 af 25. juni 2007 om ophold i varetægt) fremgår det at besøgslokalerne så vidt muligt skal være indrettet på en sådan måde at der skabes en naturlig og venlig besøgsatmosfære.

Jeg anbefaler arresthuset at male væggene i en anden (mere varm) farve, at sætte et nyt mere tidssvarende gardin op samt at hænge et eller flere yderligere billeder i ramme op, så rummet fremstår med en mere naturlig og venlig besøgsatmosfære, jf. bekendtgørelsen ovenfor.

2.3.4 Værksted/arbejdsrum

Der er intet værksted i arresthuset, men kælderen bliver i mindre omfang brugt af nogle indsatte til montagearbejde. Kælderen bliver også brugt til opbevaring af sengetøj.

2.3.5 Fritids- og motionsrum

I det første rum i kælderen er der et bordtennisbord og et bordfodboldspil. Langs væggen står der to borde ovenpå hinanden (uden stole til).

På bagvæggen er der opsat en tavle. Arresthuset oplyste at tavlen var opsat med henblik på undervisning af de indsatte, men at den ikke bliver brugt hertil. (De indsatte modtager i stedet for undervisning på cellerne, jf. pkt. 3.3).

I to andre meget små rum i kælderen er der motions- og træningsfaciliteter. I det ene rum er der opstillet en bænkpres (hvor betrækket er meget slidt og hullet) og en ribbe på væggen. Der er ikke opsat brugsanvisning til motionsbænken. I det tilstødende lokale er der en kondicykel, en romaskine og et løbebånd. Under en samtale med en af de indsatte blev jeg gjort opmærksom på at funktionen på motionsbænken til træning af brystmuskler er gået i stykker (og skal svejses); den har været i stykker siden december 2007 (dvs. på inspektionstidspunktet i cirka tre måneder). Endvidere var løbebåndet gået i stykker cirka en til to uger før inspektionen. Under den afsluttende samtale med ledelsen i arresthuset blev det oplyst at arresthuset ville gennemgå det udstyr i motionsrummet som er gået i stykker, med henblik

på at reparere det. Arresthuset havde forud for min inspektion oplyst at man havde søgt Direktoratet for Kriminalforsorgen om tilskud fra kontoen til velfærdsfremmende foranstaltninger til indkøb af bl.a. en ny kondicykel til motionsrummet.

Jeg beder arresthuset om at oplyse hvad der er sket med motionsudstyret siden inspektionen. Jeg beder endvidere om oplysninger om resultatet af ansøgningen til direktoratet.

Uanset at det tages i betragtning at de bygningsmæssige rammer ikke giver vide muligheder for indretning af fritids- og motionsrummet, virker rummene triste og meget slidte. Jeg henstiller til arresthuset at overveje på hvilken måde rummene kan friskes op så de udgør en bedre ramme for de indsatte fritidsaktiviteter. Jeg henviser i øvrigt også til det som jeg har anført ovenfor om de genrelle bygningsmæssige forhold i kælderen, jf. pkt. 2.1. Jeg beder om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

2.3.6 Gårdtursarealer

Gårdtursarealet består af to (næsten ens) mindre adskilte arealer med trådnat som overdækning. Det er ikke muligt at gå i læ for regn i gårdtursarealet. I forbindelse med opfølgningen på min rapport af 14. september 1999 (om den tidligere inspektion af arresthuset i 1999) oplyste Direktoratet for Kriminalforsorgen at arresthuset havde besluttet at få monteret et regnvejrstag over den ene af de to arealer. Med min afslutning af inspektionssagen den 14. november 2000 tog jeg dette til efterretning og foretog mig ikke videre vedrørende spørgsmålet om overdækning over gårdtursarealerne.

Jeg beder om arresthusets og Direktoratet for Kriminalforsorgens bemærkninger til at der stadigvæk ikke – uanset det tidligere oplyste i forlængelse af min inspektion i 1999 – er monteret en sådan overdækning.

Væggene i gårdtursarealet er malet gule og lysegrå, og der er en kraftig belægning af algevækst og mudder på alle fire vægge. Der er en del mos i bedene, men stort set ingen beplantning, og kun i en enkelt af de betonkummer der er opstillet til at plante bede og blomster i, er der plantet en påskelilje.

Inden for flisebelægningen som er lagt i en rundkreds, havde der samlet sig en del regnvand. I vandet og i betonkummerne ligger der adskillige cigaretskodder. Der er ikke noget askebæger i gårdtursarealerne.

Der er et par blågrønne plasticstole og et lille rundt hvidt plasticbord. Arresthuset oplyste under inspektionen at arresthuset har søgt Direktoratet for Kriminalforsorgen om midler til indkøb af bænke og borde af træ.

Under inspektionen blev det drøftet om der var mulighed for at fjerne væggen mellem de to separate arealer – og skabe ét stort gårdtursareal. Ledelsen oplyste hertil at mellemvæggen har en stabiliserende effekt på arresthusets ydervægge, og at det derfor kunne være farligt at fjerne den. Herudover oplyste arresthuset at et større gårdtursareal ville betyde to timers gårdtur om dagen (i stedet for én time) og således medføre et større forbrug af personaletimer.

De to gårdtursarealer er små og fremstår trøstesløse og (på tidspunktet for inspektionen) meget beskidte. Jeg henstiller til arresthuset at friske gårdtursarealerne op ved at bl.a. foretage en grundig hovedrengøring af væggene og gulvarealet (bl.a. for cigaretskodder) samt beplantning i det omfang det er muligt.

Det er min opfattelse at ét større gårdtursareal ville være en gevinst for de indsatte. Jeg har noteret mig arresthusets indvendinger imod at fjerne mellemvæggen. Inden jeg foretager mig mere på dette punkt, beder jeg Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse.

I min tidligere rapport af 14. september 1999 havde jeg bemærkninger til en række forhold vedrørende de bygningsmæssige forhold – herunder manglende køkkenfaciliteter til de indsatte (pkt. 2.3.2 i den tidligere rapport), manglende værksted (pkt. 2.3.4), manglende særskilt undervisningslokale (pkt. 2.3.6) og manglende selvstændigt lægeværelse (pkt. 2.3.8). Jeg har i denne rapport om den aktuelle inspektion ikke medtaget samtlige de detaljer, synspunkter og observationer som jeg (på ny) har konstateret vedrørende

de bygningsmæssige forhold mv. på de ovennævnte punkter. Jeg har undladt dette på nogle af de punkter hvor de bygningsmæssige rammer (fortsat) gør det meget vanskeligt – eller næsten umuligt – at foretage egentlige forbedringer af forholdene.

Mit samlede indtryk af de bygningsmæssige forhold i arresthuset er fortsat at forholdene er meget utidssvarende og på mange punkter langt fra tilfredsstillende. Forholdene har væsentlig indflydelse på hvilke forhold de indsatte kan tilbydes – bl.a. med hensyn til arbejde, fællesskab, fritid og undervisning.

3. Beskæftigelse mv.

3.1 Arbejde

Der er intet værksted eller egentlige arbejdslokaler i arresthuset, men der er mulighed for at to til tre personer ad gangen kan arbejde i fællesskab i kælderen. Endvidere kan to indsatte arbejde sammen på cellerne efter klokken 14.00. De indsatte udfører montagearbejde, f.eks. pakning af glas, klipning af pyntebånd og pakning af flag mv. i poser. Arbejdet er akkordlønnet.

Arresthuset oplyste at der på tidspunktet for inspektionen var mulighed for fuld beskæftigelse, men at dette var en ekstraordinær situation. Igennem det sidste år har det været vanskeligt for arresthuset at få tilstrækkeligt med opgaver/arbejde – hvilket navnlig skyldes den manglende lagerplads og de pladsmæssige forhold i arresthuset. Den nuværende regionsværkmester fratrådte den 3. marts 2008, og den nye vil være tilknyttet Arresthuset i Holstebro. Arresthuset forventer at dette vil medføre at der kommer yderligere arbejdsopgaver til arresthuset.

Jeg har noteret at arresthuset med en ny regionsværkmester som er tilknyttet arresthuset, forventer at få mere beskæftigelse i arresthuset. Jeg har herefter ingen særlige bemærkninger til de beskæftigelsesmæssige forhold mv. i arresthuset.

3.2 Fritid

I fritiden kan de indsatte benytte motionsrummet i kælderen, jf. pkt. 2.3.5 ovenfor. Rummet kan bruges hele dagen (fra kl. 9.00 til kl. 21.00) og benyttes i fællesskab – to personer ad gangen.

De indsatte har endvidere mulighed for at leje bl.a. dvd-afspiller og PlayStation. På gangen i arresthusets stueetage er der et rimeligt godt udvalg af bøger og blade. Herudover har de indsatte mulighed for at bestille bøger – herunder også udenlandske – fra biblioteket.

Arresthuset oplyste at arresthuset bl.a. abonnerer på Jyllands-Posten og Lokalavisen og tre forskellige tidsskrifter som de indsatte kan låne. Arresthuset oplyste at de udenlandske indsatte modtager aviser fra deres hjemlandes ambassader.

Jeg har i forbindelse med tidligere inspektioner beskæftiget mig med spørgsmålet om udenlandske indsattes adgang til aviser, tidsskrifter og bøger. Direktoratet for Kriminalforsorgen har tidligere udtalt sig om den måde hvorpå institutionerne har forholdt sig til § 58, stk. 3, i straffuldbyrdelseslovens og § 80, stk. 3, i varetægtsbekendtgørelsen. For så vidt angår adgangen til udenlandske aviser, er det indgået i bedømmelsen heraf hvor stort et antal udlændinge de pågældende institutioner har. Som anført i pkt. 199 i varetægtsvejledningen (vejledning nr. 37 af 25. juni 2007 om bekendtgørelse om ophold i varetægt) bør der afhængig af andelen af udenlandske indsatte være én til to udenlandske nyhedsformidlende aviser gratis til rådighed for de indsatte.

Jeg har noteret mig at udenlandske indsatte i arresthuset kan bestille udenlandske bøger (og tidsskrifter; går jeg ud fra) fra biblioteket. Jeg beder arresthuset om nærmere oplysninger om de indsattes mulighed for – udover fremsendelse via ambassaderne – at få adgang til (aktuelle) udenlandske aviser og om arresthuset benytter sig af muligheden for at printe udenlandske aviser fra internettet.

Jeg har tidligere noteret mig at direktoratet ikke stiller krav om at der er et vist antal bøger på fremmedsprog i arresthusenes bogsamlinger. Jeg har udtalt at jeg er enig med direktoratet i at det væsentligste er at

arresthuset vurderer om bogbestanden afspejler det behov som de indsatte har, herunder behovet for bøger på fremmedsprog, og at dette behov naturligvis kan veksle fra arresthus til arresthus.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i forbindelse med opfølgningen på inspektionen af Statsfængslet Kærshovedgård udtalt at der – på baggrund af en biblioteksaftale med arresthusene med ikrafttræden pr. 1. januar 2006 – (i stedet for bogkataloger mv.) printes lister over nyudgivelser af bøger mv. ud til de indsatte som inspiration til deres eventuelle læsning.

Såfremt arresthuset ikke allerede har gjort dette, anbefaler jeg at arresthuset overvejer at indkøbe (eventuelt et mindre antal) bøger på andre sprog end dansk til arresthusets bogsamling – således at udenlandske indsatte har mulighed for at låne en bog indtil det bliver muligt at bestille bestemte bøger fra biblioteket.

Jeg anbefaler også at arresthuset printer boglister (vedrørende danske og udenlandske bøger) ud til de indsatte som inspiration til deres eventuelle læsning.

Jeg anmoder om underretning om hvad der sker i anledning af mine to ovennævnte anbefalinger.

3.3 Undervisning

Arresthuset oplyste at der er en bevilling til 160 timers undervisning om året. Det blev endvidere oplyst at de indsatte ikke efterspørger undervisning der ikke kan etableres inden for bevillingen.

Arresthuset oplyste at der er tilknyttet en skolelærer til arresthuset som underviser i dansk, matematik og samfundsfag. Der var på tidspunktet for inspektionen tre indsatte der fik undervisning en time hver gang læreren var til stede i arresthuset (normalt én gang om ugen). Den pågældende lærer har ikke særlige muligheder for at undervise ordblinde. Arresthuset oplyste endvidere at læreren løbende skaffer materiale til de indsatte efter deres ønsker og behov, f.eks. materiale til frisørlære mv. Herudover hjælper læreren de indsatte med andet end undervisning, f.eks. med at fremskaffe papirer til højskoleophold. Arresthuset oplyste endelig at læreren også er god til at fastholde de indsatte i undervisningen.

Som omtalt ovenfor under pkt. 2.3.5 er der generelt mulighed for undervisning i kælderen, men de indsatte foretrækker at få – og får i praksis kun – undervisning på cellerne.

Jeg har noteret mig det som arresthuset har oplyst om undervisningen i arresthuset, og går ud fra at de øvrige indsatte som for tiden ikke får undervisning, løbende får tilbud om undervisning ud fra arresthusets vurdering af den enkeltes behov.

Jeg har tidligere – bl.a. i mine rapporter om inspektionerne den 7. oktober 2003 af Arresthuset i Frederikshavn og Arresthuset i Ringkøbing den 2. oktober 2007 – beskæftiget mig med anvendelse af pc i undervisningen. Jeg har i de nævnte rapporter tilkendegivet at det er min opfattelse af de indsatte så vidt muligt bør have mulighed for at benytte pc i undervisningen. Min anbefaling til Arresthuset i Frederikshavn (min sag om Arresthuset i Ringkøbing verserer fortsat) førte til at arresthuset – efter en særbevilling fra Direktoratet for Kriminalforsorgen – indkøbte en pc til undervisningsbrug. Min opfattelse byggede bl.a. på en betænkning om beskæftigelsen af de indsatte som Direktoratet for Kriminalforsorgen udsendte i oktober 2002. I betænkningen peger beskæftigelsesudvalget (i forbindelse med en anbefaling om at flere indsatte tilbydes undervisning under ophold i arresthus) på at der også i arresthusregi bør ske en opprioritering af anvendelse af it i undervisningen (samt i beskæftigelsen i øvrigt), jf. side 29 i betænkningen. På side 77 i betænkningen er om opprioritering af it som selvstændigt fag anført følgende:

”Den rivende udvikling inden for informationsteknologien præger i stigende grad vores hverdag både arbejdsmæssigt og i privatsfæren. Færdigheder inden for IT vil således i stigende grad være nødvendige for, at den enkelte fremover kan begå sig både på arbejdsmarkedet og i samfundet i det hele taget.

På den baggrund finder udvalget, at der snarest muligt bør ske en generel opprioritering af IT-undervisning som en selvstændig fagdisciplin og ikke kun som en integreret del af den øvrige undervisning i fængslerne. Udvalget er opmærksom på, at dette forslag på en række af institutionerne vil forudsætte investering i ny teknologi samt eventuelt også opkvalificering af lærere til at forestå IT-undervisningen.”

Jeg går ud fra at Arresthuset i Holstebro i dag ikke har en pc til undervisningsbrug, og jeg er opmærksom på at undervisningen på cellerne giver nogle begrænsninger for brugen af pc.

Imidlertid henstiller jeg til arresthuset alligevel at overveje at anskaffe en pc til undervisningsbrug – f.eks. en bærbar pc uden internetadgang. Jeg beder arresthuset oplyse hvad der sker i anledning af min henstilling.

4. Lægebetjening og misbrugsafvænning

Den praktiserende læge der er tilknyttet arresthuset, og som har sin private praksis lige over for arresthuset, kommer én gang om ugen og i øvrigt efter behov. Lægebetjeningen foregår i et lokale der også benyttes som soverum for personalet. I lokalet der fremstår i god stand, er der et aflåst medicinskab og et skrivebord til lægen.

Arresthuset oplyste at lægen i flere tilfælde har foranstaltet anbringelse af en indsat på en psykiatrisk afdeling.

Nedtrapning af stofmisbrugere sker efter lægens ordination og ved brug af Metadon og Phenemal. Arresthuset oplyste at der er mulighed for at en indsat som før indsættelsen i arresthuset er i Metadonbehandling (f.eks. efter aftale med et misbrugscenter) kan fortsætte behandlingen under opholdet i arresthuset.

Jeg har noteret mig at det ikke har givet anledning til problemer at lægebetjeningen foregår i et lokale der også benyttes som soverum for personalet.

Arresthuset oplyste at de indsatte løbende – og alle inden for en måned – aflægger urinprøve for stoffer. Arresthuset udvælger de indsatte som skal kontrolleres, fra en liste med henblik på at de alle får aflagt urinprøve ind i mellem. Arresthuset oplyste at man på baggrund af kontrollen kun i få tilfælde havde konstateret stoffer hos de indsatte. Arresthuset oplyste at der også havde været narkohunde i arresthuset som ikke havde fundet stoffer.

Under inspektionen gjorde jeg arresthuset opmærksom på at udvælgelsen af en enkelt eller flere personer til aflæggelse af urinprøve skal ske stikprøvevis, jf. herved pkt. 10 i undersøgelsesvejledningen (vejledning nr. 119 af 13. december 2006 om undersøgelse af indsatte person og opholdsrum i kriminalforsorgens institutioner).

Jeg beder arresthuset om nærmere at beskrive hvorledes udvælgelsen af de indsatte der skal underkastes urinprøvekontrol, tilrettelægges – og om en udtalelse om hvorvidt tilrettelæggelsen er i overensstemmelse med undersøgelsesvejledningen, jf. ovenfor. Jeg beder om at arresthuset sender sin udtalelse gennem direktoratet med henblik på at direktoratet kan komme med sine eventuelle bemærkninger.

5. Belægning

På tidspunktet for min inspektion var der fuld belægning i arresthuset (14 indsatte).

6. Andre forhold

6.1 Forplejning

De indsatte får udleveret pålægsportioner i plasticbakker (og brød) til frokost og varm mad til aftensmad. Arresthuset oplyste at de indsatte ikke har klaget over maden. De indsatte har hver dag kl. 17.30 også mulighed for på en seddel at bestille mad der bringes fra et lokalt pizzeria.

De indsatte kan på samme seddel afbestille den varme mad til aftensmaden, men det sker at de indsatte glemmer dette. Arresthuset oplyste at der ind i mellem, og så vidt jeg forstår kun i mindre omfang, bliver smidt mad ud, men at der alene er tale om en til to portioner. I nogle tilfælde får én indsat to portioner mad.

Jeg og mine medarbejdere spiste under inspektionen den samme mad som de indsatte fik den dag til frokost. Maden giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I det jeg henviser til mine bemærkninger under inspektionen om at der ikke bør smides mad ud i større omfang, noterer jeg mig det oplyste fra arresthuset om at dette stort set ikke sker i arresthuset.

6.2 Købmandsordning

De indsatte kan købe varer fra købmanden to gange om ugen (mandag og fredag) ved brug af en bestillingsseddel der afleveres til personalet om morgenen. De indsatte afregner selv over for købmanden. De indsatte får købmandens tilbudsaviser og kan købe varerne til samme pris som i købmandsforretningen.

6.3 Besøg

De indsatte kan få besøg i besøgslokalet. Lokalet benyttes også som forsvarerlokale. Forsvarere kan dog også benytte arresthusets mødelokale. Indsatte som får besøg af personer der skal rejse langt, får ofte besøg sidst på dagen, og ofte forlænges sådanne besøg til flere timer.

6.4 Telefon

Arresthuset oplyste under inspektionen at de indsatte kan ringe fra en trådløs telefon som de får udleveret fra kontoret og kan tage med ind i besøgsrummet.

Af husordenen af 4. februar 2008 som jeg modtog forud for inspektionen, fremgår bl.a. følgende:

”Varetægtsarrestanter kan ikke føre telefonsamtaler.”

Spørgsmålet om varetægtsarrestanters adgang til telefonsamtaler er reguleret i §§ 75-79 i varetægtsbekendtgørelsen. Reglerne giver arrestanter en vis adgang til telefonsamtaler. Efter § 75 i bekendtgørelsen kan varetægtsarrestanter få tilladelse til at telefonere hvis forbindelsen gennem brevveksling ikke uden væsentlig ulempe kan afventes, og i det omfang det er praktisk muligt. Det er dog en forudsætning at hverken politiet eller institutionens ledelse af hensyn til henholdsvis efterforskningen eller orden og sikkerhedsmæssige hensyn modsætter sig det. Endvidere er der efter § 76 i almindelighed adgang for de indsatte til at føre telefonsamtaler med forsvarere.

Efter husordenens formulering (jf. citatet ovenfor) synes det umiddelbart udelukket at varetægtsarrestanter kan foretage telefonsamtaler. Hvis husordenen administreres efter sin ordlyd – dvs. således at varetægtsarrestanter aldrig; og således heller ikke efter en konkret vurdering, eller til forsvarere, kan få tilladelse til at telefonere – er arresthusets praksis for de varetægtsarrestanters telefonsamtaler ikke i overensstemmelse med de gældende regler i varetægtsbekendtgørelsen, jf. ovenfor.

Jeg beder arresthuset og direktoratet om en udtalelse om hvordan husordenens bestemmelse om arrestanters telefonsamtaler administreres.

Jeg henstiller samtidig til arresthuset at revidere husordenen så den bliver i overensstemmelse med varetægtsbekendtgørelsens §§ 75 og 76. Jeg beder om underretning når husordenen er revideret.

6.5 Talsmandsordning

Arresthuset oplyste at der ikke er nogen talsmandsordning i arresthuset, men at de indsatte i arresthusets folder som ligger på cellerne, indirekte bliver opfordret til at vælge en talsmand. I praksis fungerer gangmanden i et vist omfang som talsmand. Problemerne løses i det daglige ved uformelle samtaler med arresthusets ledelse.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 34, stk. 1, der også gælder varetægtsarrestanter som ikke er isolerede i medfør af retsplejeloven, jf. § 9 i talsmandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 735 af 25. juni 2007 om gennemførelsen af medindflydelse for indsatte i kriminalforsorgens institutioner), skal de indsatte have mulighed for at øve indflydelse på deres tilværelse i institutionen gennem valgte talsmænd. Også i tilfælde af at der ikke (aktuelt) er interesse for en talsmandsordning i arresthuset, skal der alligevel fastsættes regler (af et nærmere bestemt indhold) om talsmandsordningen i husordenen, jf. talsmandsbekendtgørelsens § 8. I Direktoratet for Kriminalforsorgens følgebrev til udsendelsen af talsmandsbekendtgørelsen til kriminalforsorgens institutioner (skrivelse nr. 74 af 16. maj 2001) forudsatte direktoratet at reglerne var udstedt inden bekendtgørelsens ikrafttræden.

Jeg har noteret mig at der i husordenen er oplysninger om muligheden for at vælge en talsmand, men jeg forstår umiddelbart at der ikke er fastsat nærmere regler om ordningen, jf. § 8 i talsmandsbekendtgørelsen.

Det er beklageligt at arresthuset – på trods af direktoratets skrivelse fra 2001, jf. ovenfor – så vidt ses ikke har fastsat regler om talsmandsordningen.

Jeg henstiller at der snarest muligt fastsættes regler om talsmandsordningen og anmoder arresthuset om at modtage kopi af reglerne når de er fastsat.

7. Samtaler med de indsatte

Jeg havde som nævnt i pkt. 1 samtaler med to indsatte under min inspektion. De har begge efterfølgende modtaget et særskilt brev om behandlingen af de klagepunkter og bemærkninger som de fremførte over for mig.

Nogle af bemærkningerne vedrørende de generelle forhold i arresthuset som blev fremført over for mig, har jeg på et afsluttende møde i forbindelse med inspektionen viderebragt til ledelsen. Jeg henviser til mine bemærkninger under pkt. 2.3.5 om motionsrummet og pkt. 2.3.6 om gårdtursarealet.

8. Gennemgang af rapporter

Under inspektionen afleverede jeg et brev med anmodning om udlån af samtlige akter – dvs. forhørsnotatet/forlægget i disciplinærsagerne, underliggende rapporter og eventuelle yderligere dokumenter – i sager om bl.a. disciplinærstraf, sager om udelukkelse fra fællesskab, magtanvendelse og anvendelse af håndjern. For så vidt angår disciplinærsagerne omfattede min anmodning både sager der var behandlet efter § 6 og § 7 i disciplinærstrafbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 385 af 17. maj 2001 om udståelse af strafcelle, anvendelse af forhørs-celle og behandlingen af disciplinærsager i fængsler og arresthuse). Jeg bad om at antallet af rapporter i hver kategori blev begrænset til de seneste 10 sager forud for den 31. januar 2008 (varslingsdatoen).

Den 26. marts 2008 modtog jeg i alt 13 sager fra Arresthuset i Holstebro. Af arresthusets følgebrev fremgår det at rapporterne mv. er fra perioden fra den 1. januar 2006 til den 31. januar 2008 (varslingsdatoen).

Sagerne fordeler sig på 10 disciplinærsager (heraf syv forhørssager og tre bødeforlæggssager), to sager om anvendelse af håndjern og én sag vedrørende beslutning om anbringelse i observationscelle (som skete i Statsfængslet Midtjylland). I en af disciplinærsagerne var der en midlertidig udelukkelse fra fællesskab, og i en anden af disciplinærsagerne skete der forudgående forhørs-celleanbringelse.

...

Ved min gennemgang af sagerne er jeg ikke gået ind i en nærmere vurdering af selve beslutningen om at anvende indgrebene i de enkelte tilfælde. Min gennemgang har været koncentreret om hvorvidt proceduren efter de gældende regler er blevet fulgt.

Ved min undersøgelse har jeg særlig været opmærksom på hvorvidt der i sagerne er gennemgående fejl. Enkeltstående fejl er derfor som udgangspunkt ikke omtalt. I de tilfælde hvor jeg kun har modtaget en enkelt eller to sager inden for en kategori, vil min undersøgelse naturligvis ikke kunne afspejle eventuelle gennemgående fejl.

...

11. Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

12. Underretning

Denne endelige rapport sendes til Arresthuset i Holstebro, den stedlige arrestinspektør og Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.”

Ombudsmanden modtog herefter en udtalelse af 27. januar 2009 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen med en udtalelse og bilag fra arrestinspektøren for Nord- og Midtjylland og arrestforvareren. I en opfølgingsrapport af 24. februar 2009 meddelte inspektionschefen herefter følgende på om ombudsmandens vegne:

”Den 23. oktober 2008 afgav jeg en endelig rapport om inspektionen den 6. marts 2008 af Arresthuset i Holstebro. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse af 27. januar 2009 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 24. november 2008 fra arrestinspektøren for Nord- og Midtjylland og arrestforvareren.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.1 Bygningen mv.

I min endelige rapport skrev jeg bl.a. at arresthuset den 19. februar 2008 blev besigtiget af en arkitekt med henblik på renovering af bygningsskader. Rapporten gengiver nogle konkrete skader på bygningen som skulle udbedres.

Jeg bad arresthuset oplyse om skaderne var udbedret eller – hvis dette endnu ikke var sket – om underretning når det er sket.

Arresthuset har oplyst at renovering og udbedring af skimmelsvamp i personalets soverum, kondikælder, depotkælder samt arrestens indgang er sat i gang. Der er yderligere foretaget udskiftning af tagrender og lyskasser og nedgravet nye dræn på bagsiden af arresthuset. Den igangværende renovering forventes at være færdig i løbet af foråret 2009.

Direktoratet har henholdt sig til det ovennævnte.

Arresthuset har den 17. december 2008 supplerende oplyst at malerarbejdet er afsluttet, bortset fra maling af arresthusets indgang (og personalekontor). Der stiger fortsat fugt op i bygningen på dette sted hvorfor det nærmere skal undersøges hvad der kan gøres ved fugtproblemet.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder fortsat om at modtage underretning når fugtproblemet er løst, og renoveringen herefter er helt færdig.

I rapporten gik jeg ud fra at arresthuset i forbindelse med den nye regionsværkmesters tiltræden ville overveje om halvtaget kan udbygges til et egentligt (mindre) lager.

Arresthuset har oplyst at udbygning af halvtaget nu ikke vil have nogen indflydelse på arbejdsdriften hvorfor der ikke aktuelt arbejdes med planer om en udbygning.

Direktoratet har oplyst at direktoratet sammen med den tekniske chef vil besigtige det gamle kedelhus i gården for at undersøge om bygningen og området kan sikres mod undvigelse mv. således at gården på ny kan anvendes til beskæftigelse.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af direktoratets overvejelser efter besigtigelsen.

Ad punkt 2.2 Celler og gangarealer

I min rapport henviste jeg til den vejledning som Direktoratet for Kriminalforsorgen udsendte til samtlige kriminalforsorgens institutioner medio august 2002 om vedligeholdelse af madrasser. Det fremgår bl.a. af vejledningen at man med jævne mellemrum skal lade madrassen få en uges hvil i et tørt rum. Baggrunden for min henvisning var at i en af de celler som jeg besigtigede, var de to madrasser på sengen ”lagt døde”.

I den endelige rapport bad jeg således direktoratet om en udtalelse om den manglende vedligeholdelse af madrasserne i arresthuset.

Arresthuset har oplyst at arresthuset efter inspektionen har tildelt hver celle en ekstra madras. Personalet har henstillet til de indsatte at madrasserne stilles på højkant med jævne mellemrum. På grund af fugt i depotkælderen er der for tiden ikke mulighed for at opbevare ekstra madrasser.

Direktoratet har oplyst at man har drøftet med arresthuset om der kunne være alternative opbevaringsmuligheder til de ekstra madrasser. Da arresthuset råder over meget begrænset plads til opbevaring i kælderen, og da der nu er kommet en regionsværkmester på 1. salen, ser arresthuset ikke andre muligheder end at opbevare madrasserne på cellen.

Direktoratet har endvidere oplyst at man ved kontakt til arresthuset vil få oplyst status på undersøgelsen af fugtproblemer med henblik på at vurdere spørgsmålet om opbevaring af madrasserne. Direktoratet ville vende tilbage til sagen over for mig.

Jeg har noteret mig det oplyste om den nuværende manglende mulighed for opbevaring i arresthuset.

Jeg afventer fortsat direktoratets underretning om resultatet af undersøgelsen af fugtproblemerne, jf. også ovenfor under pkt. 2.1, og i forlængelse heraf oplysninger om den endelige afklaring af mulighederne for opbevaring af madrasserne.

I rapporten henstillede jeg til arresthuset at gennemgå celleinventaret med henblik på at udskifte det celleinventar som er meget slidt. Jeg bad arresthuset om oplysninger om i hvilket omfang arresthuset herefter ville udskifte celleinventaret.

Arresthuset har oplyst at der er sket en udskiftning af celleinventaret på dobbeltcellen inden for de sidste 4 år. Endvidere er der i 2 celler udskiftet brikse inden for samme tidsrum. Efter gennemgang af celler har arresthuset konstateret at 12 celler har et meget slidt og utidssvarende inventar.

Direktoratet har meddelt arresthuset at det i starten af 2009 vil få en særbevilling til at udskifte møbler i de 12 celler.

Jeg tager til efterretning at arresthuset har gennemgået cellerne og har noteret mig det oplyste om direktoratets bevilling. Da jeg går ud fra at udskiftningen af celleinventaret også vil ske i starten af 2009, foretager jeg mig ikke mere på dette punkt.

Ad punkt 2.3.1 Toilet og bad

Jeg gik i min rapport ud fra at arresthuset havde færdiggjort den midlertidige reparation af en del af væggen i baderummet og loftet i det ene toiletrum. Jeg bad om underretning herom.

Arresthuset har oplyst at reparation af loft mv. i toiletrummet efter fugtproblemer er tilendebragt.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg henstillede i rapporten til arresthuset at der på alle toiletter gøres rensesvæske tilgængelig for de indsatte og opsættes en vejledning i brugen heraf.

På baggrund af en skrivelse fra direktoratet af 26. marts 2003 bad jeg for en ordens skyld også arresthuset om at oplyse om der ved håndvaskene er flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller.

Arresthuset har oplyst at rensesvæske efter inspektionen er gjort tilgængelig på toiletterne, og at der er opsat vejledning i brugen heraf.

Arresthuset har også oplyst at der efter inspektionen blev opstillet flydende håndsæbe samt holdere med papirhåndklæder på alle toiletter (og i besøgsrummene, jf. nedenfor under pkt. 2.3.3).

Jeg tager det oplyste om rensesvæsken til efterretning. I øvrigt har jeg noteret mig det oplyste om flydende håndsæbe og papirhåndklæder.

Ad punkt 2.3.3 Besøgsrum

I min endelige rapport gik jeg – på baggrund af skrivelsen af 26. marts 2003 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. pkt. 2.3.1 – ud fra at arresthuset vil sørge for flydende sæbe og engangshåndklæder (eller håndklæderuller) ved håndvasken i besøgsrummet.

Arresthuset har som nævnt ovenfor under pkt. 2.3.1 oplyst at der (også) er opstillet flydende håndsæbe samt beholdere med papirhåndklæder på toiletterne ved besøgsrummet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I rapporten anbefalede jeg arresthuset at male væggene i en anden (mere varm) farve, at sætte et nyt mere tidssvarende gardin op samt at hænge et eller flere yderligere billeder i ramme op, så rummet fremstår med en mere naturlig og venlig besøgsatmosfære, jf. § 48 i varetægtsbekendtgørelsen.

Arresthuset har oplyst at besøgsrummet efter inspektionen er blevet malet i lyse farver. Der er også hængt nye billeder op samt opsat gardiner. Arresthuset har endvidere oplyst at arresthuset har fået bamser og legoklodser fra foreningen SAVN.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.5 Fritids- og motionsrum

I min rapport bad jeg arresthuset om at oplyse hvad der var sket med motionsudstyret (hvor noget af det var meget slidt eller gået i stykker) siden inspektionen. Jeg bad endvidere om oplysninger om resultatet af ansøgningen til direktoratet om tilskud til indkøb af bl.a. en ny kondicykel.

Arresthuset har bl.a. oplyst at man for egne midler har indkøbt et nyt løbebånd og en mavebænk. Endvidere er der købt diverse reservedele til reparation af det bestående udstyr. Multibænken er repareret.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger. Direktoratet har hertil oplyst at man vil se positivt på en ansøgning om penge til en ny multibænk hvis der opstår problemer med den.

Direktoratet har bl.a. også anført at redskaberne bør udskiftes eller forsøges repareret inden for rimelig tid.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg henstillede til arresthuset at overveje på hvilken måde rummene kan friskes op så de udgør en bedre ramme for de indsatte fritidsaktiviteter. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arresthuset har oplyst at fritidsrummene er blevet malet i ugerne 46-47 hvilket direktoratet har henholdt sig til.

Jeg tager det oplyste til efterretning. Jeg går dog ud fra at arresthuset til stadighed er opmærksomt på at fritidsrummene – inden for de bygningsmæssige rammer – udgør en fornuftig ramme for de indsatte fritidsaktiviteter.

Ad punkt 2.3.6 Gårdtursarealer

Jeg bad i min endelige rapport om arresthusets og Direktoratet for Kriminalforsorgens bemærkninger til at der stadigvæk ikke – uanset det tidligere oplyste i forlængelse af min inspektion i 1999 – var monteret en overdækning over gårdtursarealerne.

Arresthuset har oplyst at man i marts måned 2008 søgte direktoratet om en ekstra bevilling til overdækning af gårdtursarealerne, og at arbejdet hermed blev afsluttet i september 2008.

Arrestinspektøren har beklaget at jeg i 1999 fik oplyst at der var monteret et regnvejrstag.

Direktoratet har beklaget at taget – på trods af oplysningerne herom – ikke blev monteret (i forlængelse af inspektionen i 1999).

Direktoratet har indskærpet over for arresthuset at direktoratet og ombudsmanden skal orienteres hvis det bliver nødvendigt at udskyde eller undlade arbejder som jeg er orienteret om.

Jeg har noteret mig det oplyste om at der i september 2008 kom overdækning.

Jeg er enig med arrestinspektøren og direktoratet i at forløbet er beklageligt. Jeg har endvidere noteret mig direktoratets indskærpelse over for arresthuset.

I min rapport henstillede jeg til arresthuset at friske gårdtursarealerne op ved bl.a. at foretage en grundig hovedrengøring og beplantning i det omfang det er muligt.

Jeg oplyste også i rapporten at det er min opfattelse at ét større gårdtursareal ville være en gevinst for de indsatte. Jeg noterede mig foreløbigt arresthusets indvendinger imod at fjerne mellemvæggen og bad inden jeg foretog mig videre, Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse.

Arresthuset har oplyst at der i gårdtursarealerne efter inspektionen kom nye planter.

På det resterende areal med jord er der pålagt granitskærver. Der blev i april måned 2008 indkøbt to bord-/bænkesæt. Gårdtursarealet er rengjort i det omfang det har været muligt.

Med hensyn til muligheden for at gøre de to gårdtursarealer større ved at fjerne den midterste afstøbning, har arresthuset som svar på min endelige rapport oplyst at dette ikke umiddelbart kan lade sig gøre da det vil medføre en vis risiko for sammenstyrning. Vurderingen er foretaget med en arkitekt. Arresthuset har afslutningsvist oplyst at projektet med bygning af et helt nyt gårdtursareal på nuværende tidspunkt ikke kan lade sig gøre på grund af manglende økonomisk formåen.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger og har henvist til at arkitekten over for direktoratet har bekræftet den ovennævnte vurdering.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går dog ud fra at arresthuset på et senere tidspunkt genovervejer indretningen af gårdtursarealet hvis der opstår en økonomisk mulighed for dette.

Ad punkt 3.2 Fritid

I min rapport noterede jeg mig at udenlandske indsatte i arresthuset kan bestille udenlandske bøger og tidsskrifter fra biblioteket. Jeg bad arresthuset om nærmere oplysninger om de indsattes mulighed for – udover fremsendelse via ambassaderne – at få adgang til (aktuelle) udenlandske aviser, og om arresthuset benytter sig af muligheden for at printe udenlandske aviser fra internettet. Jeg anbefalede også at arresthuset printer boglister (vedrørende danske og udenlandske bøger) ud til de indsatte som inspiration til deres eventuelle læsning. Jeg anmodede om underretning i anledning af mine to ovennævnte anbefalinger.

Arresthuset har oplyst at udenlandske indsatte fra dag til dag kan få udenlandsk litteratur fra det lokale bibliotek. Tidsskrifter og udenlandske aviser vil arresthuset fortsat – i det omfang de udenlandske indsatte ønsker det – bestille igennem ambassaderne. Arresthuset har endvidere oplyst at der ikke hidtil er blevet printet udenlandske aviser ud, men at arresthuset fremover vil benytte sig af denne mulighed. Arresthuset har også oplyst at der er bestilt et mindre antal bøger på engelsk, tysk og polsk. Der er endvidere hængt en bogliste op.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.3 Undervisning

I min rapport gik jeg ud fra at arresthuset ikke havde en pc til undervisningsbrug. Jeg var i den forbindelse opmærksom på at undervisningen på cellerne giver nogle begrænsninger for brugen af pc.

Imidlertid henstillede jeg til arresthuset alligevel at overveje at anskaffe en pc til undervisningsbrug – f.eks. en bærbar pc uden internetadgang. Jeg bad arresthuset oplyse hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arresthuset har oplyst at der i juni måned 2008 er indkøbt en bærbar pc som bruges til undervisning i dansk og matematik (tekstbehandling).

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 4. Lægebetjening og misbrugsafvænnning

I min endelige rapport bad jeg arresthuset om nærmere at beskrive hvorledes udvælgelsen af de indsatte der skal underkastes urinprøvekontrol, tilrettelægges – og om en udtalelse om hvorvidt tilrettelæggelsen er i overensstemmelse med undersøgelsesvejledningen. Jeg bad om at udtalelsen blev sendt via direktoratet.

Arresthuset har oplyst at arresthuset efter min inspektion har taget den procedure for stikprøvevis udtagning af urinprøver som fremgår af klientsystemet, i brug.

Direktoratet har henholdt sig til arresthuset udtalelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.4 Telefon

I min rapport bad jeg arresthuset og direktoratet om en udtalelse om hvordan bestemmelserne i husordenen af 14. februar 2008 om arrestanters telefonsamtaler blev administreret.

Jeg henstillede samtidig til arresthuset at revidere husordenen så den bliver i overensstemmelse med varetægtsbekendtgørelsens §§ 75 og 76 og bad om underretning herom.

Arresthuset har oplyst at varetægtsarrestanter altid kan ringe til forsvareren. Arresthuset har endvidere oplyst at varetægtsarrestanter uden brev- og besøgskontrol kan føre telefonsamtaler i det omfang det er praktisk muligt, jf. varetægtsbekendtgørelsens § 75. Arresthuset har endelig oplyst at husordenen – som jeg har modtaget en kopi af til min orientering – nu er tilrettet i overensstemmelse med bemærkningerne i min rapport.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste og beklager at husordenen ikke har haft en ordlyd som har været i overensstemmelse med praksis og bekendtgørelsen.

Jeg tager det oplyste om arresthusets revision af husordenen – som jeg som nævnt har modtaget en kopi af, jf. også nedenfor under pkt. 6.5 – til efterretning.

Jeg er enig med direktoratet i beklagelsen.

Ad punkt 6.5 Talsmandsordning

I rapporten noterede jeg mig at der i husordenen er oplysninger om muligheden for at vælge en talsmand, men jeg forstod umiddelbart at der ikke var fastsat nærmere regler om ordningen, jf. § 8 i talsmandsbekendtgørelsen.

Jeg fandt det beklageligt at arresthuset – på trods af direktoratets skrivelse fra 2001 herom – så vidt ses ikke havde fastsat regler om talsmandsordningen. Herefter henstillede jeg i rapporten at der snarest muligt kom regler om talsmandsordningen og anmodede arresthuset om at modtage kopi af reglerne.

Arresthuset har oplyst at der nu er skrevet regler om talsmandsordningen i husordenen. Det fremgår bl.a. af disse regler at der afholdes valg af talsmand hvert halve år, eller når talsmanden bliver løsladt eller overført til anden institution. Der er endvidere fastsat regler for proceduren for valg af talsmand, herunder om at optælling af afgivne stemmer kontrolleres af personalet samt de opstillede talsmandskandidater. Endelig fremgår det at der hver anden måned afholdes drøftelser med ledelsen samt personalets tillidsrepræsentant.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 8. Gennemgang af rapporter

...

Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Holstebro, Arrestinspektøren for Midt- og Nordjylland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.”

Ombudsmanden modtog herefter udtalelse af 15. maj 2009 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder udtalelser af 4. og 7. maj 2009 fra Arrestinspektøren for Midt- og Nordjylland.

I en opfølgingsrapport nr. 2 af 9. juli 2009 meddelte inspektionschefen herefter følgende på ombudsmandens vegne:

”...

Ad punkt 2.1 Bygningen mv.

I min opfølgingsrapport bad jeg om at modtage underretning når fugtproblemet var løst, og renoveringen herefter var helt færdig.

Arresthuset har oplyst at Holstebro Kommune står for den udvendige vedligeholdelse.

Kommunen afsluttede den udvendige renovering i uge 18 (april 2009). Arresthuset har fået afvasket muren som også er blevet desinficeret. Arresthuset har også haft lejet en affugter. Når muren i løbet af sommeren 2009 er blevet tør, vil den endelige renovering blive tilendebragt.

Direktoratet har henholdt sig hertil og oplyst at jeg vil blive orienteret når renoveringen af muren er tilendebragt.

Jeg afventer fortsat underretning når renoveringen er helt færdig (og fugtproblemet er løst).

I min endelige rapport gik jeg ud fra at arresthuset ville overveje om et halvtag i gården kunne bruges som lager. I min opfølgingsrapport bad jeg om underretning om resultatet af direktoratets overvejelser efter besigtigelsen af det gamle kedelhus i gården – herunder om området kunne anvendes til beskæftigelse.

Der er endnu ikke truffet afgørelse om eventuel brug af huset.

Jeg afventer fortsat underretning om hvorvidt halvtaget/kedelhuset kan bruges til beskæftigelse/lager.

Ad punkt 2.2 Celler og gangarealer

Med min opfølgingsrapport afventede jeg som nævnt direktoratets underretning om resultatet af undersøgelsen af fugtproblemet (pkt. 2.1) og i forlængelse heraf oplysninger om mulighederne for opbevaring af madrasserne.

Direktoratet har oplyst at arresthuset nu opbevarer madrasserne på 1. sal i regionsværkmesterens tidligere kontor.

Jeg har noteret mig det oplyste.

...

Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Holstebro, Arrestinspektøren for Midt- og Nordjylland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.”